

Република Србија
УПРАВНИ СУД
12 У 8705/20
20.01.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија: Мире Стевић Капус, председника већа, Зоране Брајовић и Тамаре Брешковић Станишљевић, чланова већа, са судским саветником Милошем Бакалићем, као записничарем, одлучујући у управном спору по тужби тужиље А.А. из ... - ..., Улица ... број ..., коју заступа Владимир Мишковић, адвокат из Београда, Улица др Александра Костића број 10, поднетој против Секретаријата за социјалну заштиту, Сектора за социјалну и борачко-инвалидску заштиту Градске управе града Београда, ради поништаја решења XIX-02 број 58.1-19/2020 од 07.05.2020. године, у правној ствари признавања права на породичну инвалиднину, у нејавној седници већа, одржаној дана 20.01.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

I Тужба СЕ ОДБИЈА.

II ОДБИЈА СЕ захтев тужиље за накнаду трошкова управног спора.

Образложење

Оспореним решењем одбијена је, као неоснована, жалба тужиље изјављена против решења Одељења за друштвене делатности, протокол и информисање, Одсек за друштвене делатности, Групе за борачку инвалидску заштиту управе градске општине Земун број 580-513/2019 од 27.02.2020. године, којим је одбијен, као неоснован, захтев тужиље за признавање права на породичну инвалиднину по палом борцу и за наставак исплате права на породичну инвалиднину.

Тужбом, поднетом овом суду дана 05.06.2020. године, преко пуномоћника, тужиља оспорава законитост решења туженог органа због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права. Наводи да је тужени орган оспореним решењем повредио одредбе закона са паушалним образложењем да сходно позитивним прописима из области борачко-инвалидске заштите покојни Б.Б. није био држављанин Републике Србије. Истиче да је тужиљи и њеној деци вршена исплата породичне инвалиднине све до 25.03.1998. године, када је због одласка у иностранство и губљењем статуса избеглице престао правни основ за даље коришћење права, а по новом захтеву од 21.05.2012. године није признато право на породичну инвалиднину. Сматра да је решење о непризнавању права на породичну инвалиднину по захтеву од

21.05.2012. године противуоставно и противзаконито, а такође контардикторно и противречно позитивним прописима и судској пракси. Права бораца и породица палих бораца морају се примењивати по најповољнијем закону, сходно сада важећем Закону о основним правима бораца ("Службени лист СРЈ", бр. 24/98) – Прелазне и завршне одредбе, члан 114. до 128, а посебно члан 119. истог закона. У конкретном случају, мора се применити материјално право које је важило на дан погибије супруга тужиље односно Закон о основним правима војних инвалида и породица палих бораца ("Службени лист СФРЈ", бр. 31/86) као и Уредба Владе Републике Србије о материјалном обезбеђењу и другим правима бораца, ратних војних инвалида и цивилних инвалида рата из оружаних акција после 17.08.1990. године. Посебно истиче став Управног суда, изнет у пресуди 20 У 16387/16 од 28.05.2018. године, који се односи на југословенско држављанство и основ стицања права на породичну инвалиднину по палом борцу. Са наведених разлога, предложила је да суд уважи тужбу, поништи оспорено решење и преиначи првостепено решење од 27.02.2020. године тако што се тужиљи признаје право на породичну инвалиднину по палом борцу од 21.05.2012. године, као дан подношења захтева и изда налог за исплату заосталих инвалиднина са законском затезном каматом почев од доспелости сваке месечне рате, па до исплате, односно да ожалбено решење укине и врати првостепеном органу на поновни поступак, као и да обавезе туженог да јој накнади трошкове спора који се односе на састав тужбе од стране пуномоћника из реда адвоката у износу од 16.500,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана пресуђења, па до коначне исплате.

У одговору на тужбу тужени орган је остао у свему при разлозима из образложења оспореног решења и предложио да суд одбије тужбу као неосновану.

Решавајући овај управни спор без одржавања усмене расправе, сагласно одредби члана 33. став 2. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", бр. 111/09), будући да је предмет спора такав да очигледно не изискује непосредно саслушање странака и посебно утврђивање чињеничног стања и испитујући законитост оспореног решења у границама захтева из тужбе, у складу са чланом 41. став 1. истог закона, Управни суд је, оценом навода тужбе, одговора на тужбу и списка предмета ове управне ствари, нашао да тужба није основана.

Из списка предмета произлази да је тужиљи и њеној деци В.В. и Г.Г. решењем општинског Секретаријата за друштвене делатности општине Краљево број 586-24/92-III од 21.04.1992. године било признато право на породичну инвалиднину по палом борцу пок. Б.Б. из ..., који је погинуо као припадник ТО Пакрац дана 26.09.1991. године, применом Уредбе о материјалном обезбеђењу и другим правима бораца, ратних војних инвалида и цивилних инвалида рата из оружаних акција после 17.08.1990. година ("Сл. Гласник РС" број 7/92), која Уредба је у међувремену стављена ван снаге Уредбом о престанку важења одређених уредби из области борацко инвалидске заштите ("Сл. Гласник РС" број 35/06). Решењем Одељења за друштвене делатности општине Краљево број 586-24/92-III од 13.04.1998. године тужиљи и њеној деци В.В. и Г.Г. престало је право на породичну инвалиднину са даном 25.03.1998. године због одласка у иностранство и са губљењем статуса избеглице престао је даљи основ за коришћење права

прописан Уредбом о материјалном обезбеђењу и другим правима бораца, ратних војних инвалида и цивилних инвалида рата из оружаних акција после 17.08.1990. година. Даље је утврђено да је А.А. поново поднела захтев по истом основу 21.05.2012. године, који је првостепени орган управе града Краљево решењем број 580-7/2012-04 од 30.05.2012. године одбио, а другостепени орган Министарство рада, запошљавања и социјалне политике Републике Србије решењем број 580-02-1615/2012-11 од 14.09.2012. године, решавајући по жалби, усвојио жалбу и поништио решење од 30.05.2012. године. У поновљеном поступку првостепени орган је тужили признао право на породичну инвалиднину решењем број 580-7/2012-4 од 28.12.2012. године, које решење је другостепени орган у поступку обавезне ревизије својим решењем број 580-02-00138/2013-11 од 22.04.2013. године поништио, након чега је у поновном поступку првостепени орган одбио захтев тужиле решењем број 580-7/2012-4 од 04.06.2013. године, а другостепени орган одбио жалбу против првостепеног решења као неосновану. Пресудом Управног суда У 17074/13 од 02.07.2015. године уважена је тужба и поништено решење туженог органа од 23.08.2013. године, у чијем извршењу је тужени орган донео решење број 580-02-01610/2013-11 од 19.08.2015. године, којим је одбио жалбу тужиле изјављену на решење првостепеног органа од 04.06.2013. године, које решење је потврђено пресудом Управног суда, Одељења у Крагујевцу У 14523/15 од 03.05.2017. године. Одлучујући о новом захтеву тужиле који је поднет дана 15.10.2019. године, првостепени орган је нашао да, како је тужили и њеној деци Г.Г. и В.В. право на породичну инвалиднину по палом борцу пок. Б.Б., признато решењем од 21.04.1992. године, донето на основу Уредбе о материјалном обезбеђењу и другим правима бораца, ратних војних инвалида и цивилних инвалида рата из оружаних акција после 17.08.1990. година ("Сл. гласник РС" број 7/92), а која је стављена ван снаге Уредбом о престанку важења одређених уредби из области борацко инвалидске заштите ("Сл. гласник РС" број 35/06), па имајући у виду да пок. Б.Б. у тренутку погибије није имао југословенско држављанство тј. држављанство СР Југославије, односно држављанство Републике Србије или Републике Црне Горе, на основу пресуде Управног суда, Одељења у Крагујевцу У 14523/15 од 03.05.2017. године, као последње пресуде у току досадашњег поступка у овој управној ствари, првостепени орган је нашао да пок. Б.Б. није био борац из члана 2. став 1. Закона о основним правима бораца, војних инвалида и породица палих бораца ("Службени лист СРЈ", бр. 24/98, 29/98, 25/2000, "Службени гласник РС", бр. 101/2005, 111/2009, 50/2018), те да не постоје законске могућности да се призна тражено право тужили по том закону. Одлучујући по жалби изјављеној против решења првостепеног органа од 27.02.2020. године, тужени орган је нашао да је пок. Б.Б. из ... био држављанин СФРЈ, да је погинуо као припадник ТО Пакрац дана 26.09.1991. године пре доношења Закона о југословенском држављанству ("Службени лист СРЈ", бр. 33/96, 9/2001), па се не може сматрати држављанином СРЈ. Тужени орган је нашао да с обзиром на дан погибије, пок. Б.Б. није био држављанин Републике Србије, није имао пребивалиште на територији Републике Србије, не може се сматрати држављанином СРЈ, те се не може сматрати борцем у смислу члана 2. став 1. тачка 5. Закона о основним правима бораца, војних инвалида и породица палих бораца, па тужила не испуњава услове из члана 13. став 1. у вези члана 2. став 1. тачка 5 за признавање права на породичну инвалиднину. Тужени орган је оценио као неосноване наводе жалбе да се у конкретном случају има применити материјално

право важеће у моменту погибије Б.Б. и то Закон о основним правима војних инвалида и породица палих бораца ("Сл. лист СФРЈ" број 31/86) као и Уредба о материјалном обезбеђењу и другим правима бораца, ратних војних инвалида и цивилних инвалида рата из оружаних акција после 17.08.1990. године ("Сл. гласник РС" број 7/92), јер се за решавање ове управне ствари има применити материјални пропис важећи у време подношења захтева, а то је Закон о основним правима бораца, војних инвалида и породица палих бораца, који је ступио на снагу 01.07.1998. године који када се као услов наводи југословенско држављанство, под њиме подразумева држављанство СРЈ, без обзира што је до погибије борца дошло за време СФРЈ и за одбрану СФРЈ. Тужени орган је нашао да је неоснован жалбени навод да се о праву тужиље има решавати по захтеву који је поднет 21.05.2012. године, обзиром на чињеницу да је по овом захтеву поступак окончан одбијајућом пресудом Управног суда Одељење у Крагујевцу У 14523/15 од 03.05.2017. године. Из наведених разлога, тужени је закључио да је правилна одлука првостепеног органа о одбијању захтева за признавање права на породичну инвалиднину по палом борцу и жалба је одбијена.

Одредбом члана 3. Закона о основним правима бораца, војних инвалида и породица палих бораца ("Службени лист СРЈ" бр. 24/98...111/09), прописано је да је ратни војни инвалид југословенски држављанин који је задобио рану, повреду, озледу или болест, па је због тога наступило оштећење његовог организма најмање за 20% и то вршећи војне дужности или друге дужности за војне циљеве у рату и у оружаном акцији за очување државне безбедности у миру, под околностима из члана 2. истог закона.

Одредбом члана 2. став 1. тачка 5) овог закона прописано је да се својство борца може признати држављанима СРЈ који су после 17. августа 1990. године вршили војне дужности за очување суверености, независности и територијалне целокупности СФРЈ.

Одредбом члана 13. став 1. истог закона прописано је да је породица палог борца породица лица које је погинуло, умрло или нестало под околностима из члана 2. и 3. овог закона или умрло од последица ране, повреде, озледе или болести задобијене под тим околностима у року од годину дана од дана настанка оштећења организма.

Одредбом члана 46. Закона о југословенском држављанству ("Службени лист СРЈ", бр. 33/96, 9/2001) прописано је да југословенским држављанином, у смислу овог закона, сматра се држављанин СФРЈ који је на дан проглашења Устава Савезне Републике Југославије 27. априла 1992. године имао држављанство Републике Србије или Републике Црне Горе, као и његова деца рођена после тог датума, док је одредбом члана 47. прописано је да Југословенско држављанство може стећи држављанин СФРЈ који је имао држављанство друге републике СФРЈ или је држављанин друге државе настале на територији СФРЈ, који је на дан проглашења Устава Савезне Републике Југославије 27. априла 1992. године, имао пребивалиште на територији Југославије и деца тог држављанина рођена после тог датума, као и држављанин СФРЈ који је прихватио превођење у професионалног официра и професионалног подофицира, односно цивилно лице на служби у Војсци Југославије и члан његове уже породице

(брачни друг и деца).

Полазећи од наведеног чињеничног стања и цитираних законских прописа, правилно је, по оцени Управног суда, тужени орган одбио жалбу тужиље изјављену против првостепеног решења, будући да је у поступку који је претходно доношењу оспореног решења правилно утврђено да супруг тужиље који је погинуо дана 26.09.1991. године, као припадник ТО Пакрац, пре доношења Закона о југословенском држављанству, не може се сматрати држављанином СРЈ, јер није био држављанин Републике Србије или Републике Црне Горе нити је имао пребивалиште на територији Републике Србије односно СРЈ, то се не може сматрати борцем у смислу члана 2. став 1. тачка 5) Закона о основним правима бораца, војних инвалида и породица палих бораца.

Суд је ценио наводе тужбе којим се тужиља позива на пресуду Управног суда 20 У 16387/16 од 28.05.2018. године, па је нашао да исти нису од утицаја на другачије решавање ове управне ствари. Ово стога што чињенично стање није идентично као у том предмету, јер на дан 01.07.1998. године када је ступио на снагу Закона о основним правима бораца, војних инвалида и породица палих бораца, тужиља у предмету 20 У 16387/16 је била затечени корисник права на породичну инвалиднину, док тужиља у овом предмету то није, већ јој је то право престало на основу решења Одељења за друштвене делатности општине Краљево број 586-24/92-III од 13.04.1998. године са даном 25.03.1998. године.

Са изнетих разлога, налазећи да оспореним решењем није повређен закон на штету тужиље, Управни суд је, применом одредбе члана 40. став 2. Закона о управним споровима, одлучио као у ставу првом диспозитива пресуде.

Суд је одбио као неоснован захтев тужиље за накнаду трошкова управног спора, имајући у виду успех тужиље у овој управној ствари, па је одлучио као у ставу другом диспозитива пресуде, применом одредаба чланова 150. и 153. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11...18/20), које се примењују у управном спору на основу члана 74. Закона о управним споровима.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ

Дана 20.01.2022. године, 12 У 8705/20

Записничар
Милош Бакалић, с.р.

Председник већа-судија
Мира Стевић Капус, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Дејан Ђурић

ТТ